

1. विलोमपदानि मेलयत-

[4]

(क)	(ख)
उन्नत	पृथिव्याम्
गगने	असुन्दरः
दरः	अवनतः
चित्वा	शोकः

Ans. :

(क)	(ख)
उन्नत	अवनतः
गगने	पृथिव्याम्सुं
दरः	असुन्दरः
चित्वा	विकीर्य

2. सूचनाम् अनुसर्य लिखतु-

[10]

I. उदाहरणानुगुणं शब्दानां पुरतः उचितां संख्यां लिखन्तु ।

यथा - आकाशे १ सूर्यः विभाति । (१, २, ३, ४)

(क) मम हस्ते _____ अङ्गुलयः सन्ति । (९, ५, ८, ७)

(ख) सप्ताहे _____ वासराः भवन्ति । (६, १०, ७, ५)

(ग) कार्तिकेयस्य _____ मुखानि सन्ति । (१, ६, १०, ३)

(घ) व्याकरणे _____ वचनानि सन्ति । (१०, ९, ३, ५)

Ans. : (क) ५

(ख) ७

(ग) ६

(घ) ३

II. उदाहरणानुसारं सङ्ख्यां सङ्ख्यापदं च लिखन्तु ।

यथा - भवतः परिवारे कति जनाः सन्ति? ५, (पञ्च) ।

(क) कति दिशः सन्ति? _____, (_____) ।

(ख) सप्ताहे कति वासराः भवन्ति ? _____, (_____) ।

(ग) वर्षे कति मासाः भवन्ति ? _____, (_____) ।

(घ) भवतः कति दन्ताः सन्ति? _____, (_____) ।

Ans. : (क) ८, अष्ट

(ख) ७, सप्त

(ग) १२, द्वादश

(घ) ३२ द्वात्रिंशत्

III. अधः प्रदत्तेन पदेन सह सङ्ख्यां योजयन्तु ।

अ ब

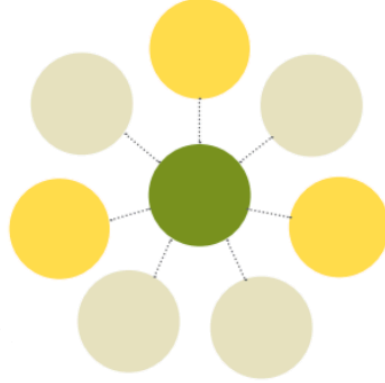
(क) पञ्च २०

- (ख) एकम् ५
 (ग) अष्ट १
 (घ) विंशतिः ८

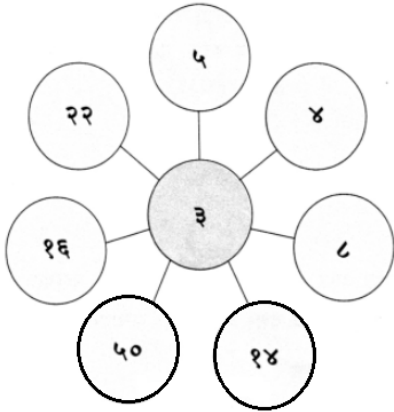
Ans. :

- (क) पञ्च ५
 (ख) एकम् १
 (ग) अष्ट ८
 (घ) विंशतिः २०

IV. चित्रं पश्यन्तु, संख्याः वदन्तु द्वितीयचित्रे अङ्कैः च ताः संख्याः लिखन्तु ।

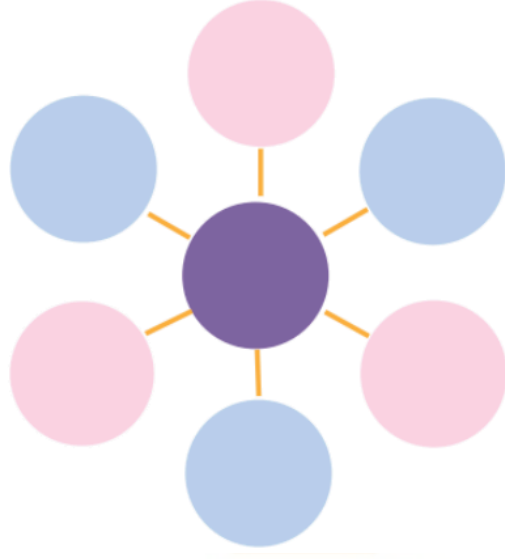
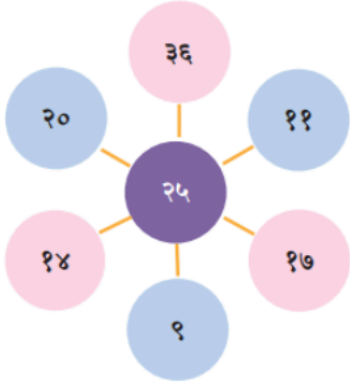

Ans. :

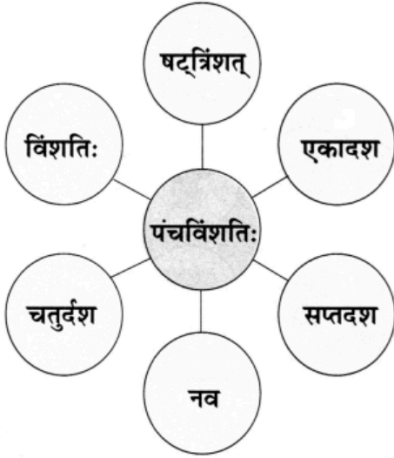

Student Bro

V. चित्रं पश्यन्तु, संख्याः वदन्तु द्वितीयचित्रे शब्दैः च ताः संख्याः लिखन्तु।

Ans. :

* बहुविकल्पी प्रश्नाः

[10]

3. त्रिनयनमूर्तिः कः?

(A) विष्णुः

(B) शंकरः

(C) ब्रह्मा

(D) सूर्यः

Ans. : (B) शंकरः

4. जगतः स्रष्टा कीदृशः?

(A) षडाननः

(B) पञ्चमुखः

(C) द्विमुखः

(D) चतुर्मुखः

Ans. : (D) चतुर्मुखः

5. मम करकमले कति अङ्गुलयः सन्ति?

(A) पञ्च

(B) अष्ट

(C) चत्वारि

(D) सप्त

Ans.: (A) पञ्च

6. अमरगणं सततं कः पाति?

(A) असुरसेनानी (B) इन्द्रः (C) सुरसेनानी (D) ब्रह्मा

Ans. : (C) सुरसेनानी

7. सुमधुराः स्वराः कति भवन्ति?

(A) पञ्च (B) सप्त (C) नव (D) एकादश

Ans. : (B) सप्त

8. "संख्यागणना ननु सरला" इति पाठस्य क्रमः कः?

(A) सप्तमः (B) दशमः (C) चतुर्दशः (D) त्रयोदशः

Ans. : (D) त्रयोदशः

9. कति दिग्गजा धरणीम् धरन्ति?

(A) अष्ट (B) नव (C) दश (D) एकादश

Ans.: (A) अष्ट

10. पूर्वाद्याः कति दिशः प्रसिद्धाः?

(A) चत्वारि (B) षड् (C) दश (D) द्वादश

Ans. : (C) दश

11. सुरसेनानीः कीदृशः देवः?

(A) पञ्चमुखः (B) षण्मुखः (C) चतुर्मुखः (D) द्विमुखः

Ans. : (B) षण्मुखः

12. ख्याताः ऋषयः कति सन्ति?

(A) पञ्च (B) नव (C) द्वादश (D) सप्त

Ans. : (D) सप्त

13. पाठस्य आधारेण प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखन्तु ।

[5]

I. कः एकः अस्ति?

Ans. : सूर्यः

II. कः षण्मुखदेवः अस्ति ?

Ans. : सुरसेनानी/कार्तिकेयः

III. कः त्रिनयनमूर्तिः अस्ति ?

Ans. : शंकरः

IV. का सरला अस्ति?

Ans. : संख्या गणना

V. के अतुलबला : सन्ति ?

Ans. : अष्ट दिग्गजाः

* उचितैः अर्थैः सह मेलनं कुरुत-

[8]

14.	(क)	(ख)
	गगने	जलदः
	विमले	निशाकरः
	चन्द्रः	आकाशे
	सूर्यः	निर्मले

Ans. :

(क)	(ख)
गगने	आकाशे
विमले	निर्मले
चन्द्रः	निशाकरः
सूर्यः	दिवाकरः

15.	(क)	(ख)
	आकाशे	सूर्यः
	स्वच्छे	हर्षम्
	चन्द्रः	गगने
	दिनकरः	चन्दिरः

Ans. :

(क)	(ख)
आकाशे	गगने
स्वच्छे	विमले
चन्द्रः	चन्दिर
दिनकरः	सूर्यः

16. श्लोकं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत-

[6]

I. उन्नतवृक्षं तुङ्गं भवनं

क्रान्त्वाकाशं खलु याम्।

कृत्वा हिमवन्तं सोपानं

चन्दिरलोकं प्रविशाम् ॥

I. एकपदेन उत्तरत (एक शब्द में उत्तर दीजिए)

(i) वयं कीदृशं भवनं क्रान्त्वा आकाशं याम्?

(ii) वयं उन्नतवृक्षं क्रान्त्वा कुत्र याम्?

II. पूर्ण वाक्येन उत्तरत (पूरे वाक्य में उत्तर दीजिए)

(i) वयं किं कृत्वा चन्दिरलोकं प्रविशाम्?

III. भाषिक कार्यम् (भाषा सम्बन्धी कार्य)

(i) 'क्रान्त्वाकाशं खलु याम्'। अत्र क्रियापदं किम्?

(क) आकाशम् (ख) खलु (ग) याम् (घ) आकाशे

(ii) 'हिमवन्तं सोपानम्' अनयोः पदयोः विशेषणं किम् अस्ति?

(क) हिमवन्तम् (ख) हिमवतः (ग) सोपानः (घ) सोपानम्

Ans. : I. (i) तुङ्गम्

(ii) आकाशम्

II.

(i) वयं हिमवन्तं सोपानं कृत्वा चन्द्रिलोकं प्रविशाम।

III. (i) (ग) याम

(ii) (क) हिमवन्तम्

